

Sõna

*Kes teist kardab
Issandat, see kuulgu
tema sulase häält; kes
käib pimeduses ja kel
puudub valgusekuma,
see lootku Issanda nime
peale ja toetugu oma
Jumalale. Js 50:10*

Mõte

Nägemisest sõltub väga palju. Inimene saab edukalt toimida põhiliselt valguse käes. Aasta kõige pimedamal ajal oleme me üldiselt tubased: vajame kohta, kus on valge ja soe. Mõistlik inimene teeb end praegu välja minnes nähtavaks – riputab külge helkuri. Valget aega on nüüd napilt, kuid ka suveharjal, kui seda külluses on, ei raatsi me öid maha magada, et kübetki hinnalisest valgusest kaotsi ei läheks... Me oleme loodud valguse lasteks. Advendiaeg on ootuse aeg. Me ootame maailma Valguse sündimist siia ilma. Ta tuleb selleks, et igal oleks ta elutee valgustatud. Ja selleks, et oleks ka igaühes süüdatud kasvõi tilluke säde Jumala tulest.

Palve

Sind hüütakse Valguste Isaks, Jumal! Luba meil rahulikult oodata Sinu Valguse tulekut. Aamen!

Taizé-palvused leerimajas 13. detsember, 20. detsember, 27. detsember kl 19. Vana-aasta öhtul kl 18.

Jõulumeisterdamine leerimajas 17. detsember algusega kl 16

III advendi jumalateenistus kirikus 15. detsember kl 11

IV advendi jumalateenistus kirikus 22. detsember kl 11.
Ristimine ja leeripüha. Aasta viimane pühapäevakooli tund leerimajas.
Järgneb kiriku kaunistamine pühadeks.

Jõulukuus ilmub 2 numbrit!

Mõistatuslik näitekirjanik Hector Hugh Munro

18. detsembril on sünniaastapäev ühel inglise mõjukamal novelli-ja näitekirjanikul Hector Hugh Munrol. Miks temast just Elulättes juttu tuleb? Sellel on kaks olulist põhjust. Esiteks pani Munro aluse inglise narratiivsele näitekirjandusele, mis käsitlesid ühiskondlike vastuolusid ja teiseks seetõttu, et just tema oli see, kes rõhutas jõulujuttude vestmise vajalikkust pere pisematele.

Hector Hugh Munro sündis 18. detsembril 1870. aastal. Juba noore mehena tekitasid temas küsimusi paljud ühiskondlikud probleemid: vaeste ja rikaste olukord, kahetimõistmine ja võrdõiguslikkuse teemad. Lisaks novellidele, mida ta algselt avaldas ajalehtedes, kirjutas ta täispika näidendi **Vaadatud pott ehk Briony armuke** ning lühinäidendi **Videvik**. Viimase tõid eesti publikuni 1985 aastal Toomas Kirss, Gunnar Kilgas ja Toomas Lõhmuste.

Veel tähelepanuväärsem on aga selle näitekirjaniku juures tõsiasi, et ta julgustas lapsevanemaid jutustama **jõulujutte**, kuna need pidid aitama rikastada väikeste inimeste fantaasiat ja maailma tunnetamist. Nii valmisid mitmed lühijutud pere pisematele, sealhulgas **Lugu lukustatud uksest** ning **Kaisukaru**. Munro suureks eeskujuks lastele kirjutamisel oli **Lewis Carrolli** lasteraamatud „Alice Imedemaal” ning „Alice peeglitaiguses maailmas.”

Hector Hugh Munro suri 14. novembril 1916 aastal Prantsusmaal ja ta sängitati paljude austusavaduste saatel perekonna matmispaika. Legendi järgi jätnud üks väike poisike pärast leinajate lahkumist kirjaniku hauale väikese kaisukaru.

VIHMAVARBLANE

XXVI osa

Detsembrivaikus

Hector Hugh Munro
Katkend

Detsember. Kell lähenes seitmele õhtul ja Londoni tänavad olid rahvast tulvil. Cordon Smith istus pargipingil ja jälgis mööduvaid inimesi. Kiirustavatest inimestest hoolimata oli ta enesetunne üllatavalt hea. Smith nimelt uskus, et just selline peabki üks jõulueelne aeg olema, aga ometi igatses miski temas tõelise vaikuse järele. Nii ta siis tõusis ja jalutas koju.

Hämara ärklikorruse trepikojas ei liikunud ühtki inimest. Naabrerkerteri proua Dolly kass istus ukse ees ja kui ta Smithi silmas, lähenes ta oma pehmetel käppadel ja hakkas end vastu Cordoni püksisäärt nühkima, saateks ühtlane rahulolev nurrumine.

Cordon avas oma pisukese korteri ukse ja astus tuppa, jättes kassi koridori. Paremaid päevi näinud kummutilt leidis Smith ühe küünlajupi ja ohkas. Nende

juurdesoetamist kohalikust tänavapoekesest sai ta endale lubada alles kuu keskel, sest ta töötas saapapuhastajana ja elas kasinalt. Smith läitis küünla.

Proua Dolly kass kraapis ukse taga ja nõudis sisse laskmist. Cordon muigas ja lasi vaesekese tuppa.

„Noh, sõbrake, kas nüüd siis naudimegi sinuga seda detsembrivaikust?” küsis ta.

Loomake hakkas end jälle vastu Smithi säärt nühkima. Ju see siis jaatavat vastust pidi tähendama.

Kaugelt nii kirglikud sündmused ei edenenud aga hoopiski Viljandi haiglas, kuhu Bläku Eduard oli kiirabiga sõidutatud. Haigla koridorid olid pikad, seinad helesinised ja kõledad ning Bläku Eduardil kästi palju lamada. Aga selline olukord ei sobinud ühele Kuningamäe joodikule mitte üks raas, seda enam, et Loopre Hannese ja Tõstamäe Tõnuga oli sotid veel selgeks rääkimata. Palatisse astus noorema poolne valges kitlis tohter, doktor Seljand. Arstil olid ees päikesepriidid ja nina all punakad vurrud.

„Doktor, öelge, kui kaua pean ma siin veel olema?”

„No arvestades seda, et teie maksa ja südame näitajad pole sugugi kiita, siis arvatavasti veel nädalake läheb kindlasti, aga võimalik, et ka kaks. Teil vedas, et teid sealt hangest nii kiiresti üles korjati. Lisaks on teil varvastel külmakahjustused, küll mitte tõsised, aga siiski. Seega, teeme mõned uuringud veel ja siis vaatame, kuidas teil minema hakkab.”

„Oh, sa müristus!”

„Mis on müristus? Kulla noormees Eedi, arsti seisukohalt pean ma teile ütleva, et joomisega tuleb teil nüüd küll piiri hakata pidama, sest muidu võib juhtuda see, mis on paratamatu. Te ei pruugi oma neljakümnnendat sünnipäeva nii nähagi.”

„Kas asi on tõesti nii hull?”

„Vaadake, noormees. Ma olen siin haiglas töötanud juba kuus aastat ja olen ravinud igasuguste haigustega inimesi. Enamustel neist on olemas elutahe. Nad mõtlevad pidevalt sellele, kuidas võimalikult kiiresti terveneda. Kas teie pole siis oma tervisele kunagi mõelnud?”

Bläku Eduard vaatas tohtrile otsa:

„Aga miks sellele peab mõtlema? Kas sellel elul siin üldse on mingit mõtet?”

„Miks ei, kindlasti on elul mõte või teie kahtlete selles? Oh, Eduard, te vist ei mõista, et teid päästeti kindlast surmast ja nüüd tuleb teil lihtsalt haiglas olla ja minu korraldusi jälgida. Kuidas te aga sellega hakkama saate, sõltub juba suuresti teist endist. Lähen nüüd ja saadan kohe õde Ruti teie juurde. Ta teeb teile süsti.” Doktor Seljand naeratas ja sammus palatist välja.

Bläku Eduard oleks tahtnud vanduda. Ta vajus jõuetult patjadele ja vaatas tühjal pilgul lakke. Mida see nüüd siin kõik õieti tähendas, kui üldse midagi tähendas. Eduard püüdis kõigest jõust meenutada, mis temaga siis Kuningamäel mõni meeter enne kodumaja oli juhtunud, aga see ei osutunudki nii kergeks. Ja see Loopre kutt? Mida too ülbik endast õige mõtles? Bläku Eduard tundis teda juba kaua aega, aga midagi selles mehes jäi ikka mõistatuslikuks, salapäraseks. Huvitav, kas kõik müürsepad on sellised ülbed

mehed? Eduard meenutas, kuidas tema ja Loopre olid kord Põltsamaalt Esku poole kõmpinud. Nad olid läinud vaidlema ja Loopre Hannes oli eest ära jooksnud. Nagu mõni poisike, mõtles Bläku Eduard siis ja naeris Looprele järele. Nüüd aga oleks ta kangesti uluda tahtnud. Haiglad ei meeldinud talle, see paganama lamamine ei meeldinud talle ja siinsest toidust ei maksnud isegi mõelda! Nädal, kümme päeva, mida iganes. Bläku Eduard tundis raevu kuni südameni tõusvat. Ta vahtis ikka veel lakke ja haudus mõttes Tõstamäe Tõnule kättemaksu. See asi ei pidanud ju üldse nii lõppema. Kas tema siis polegi enam mees.

Tuli õde Rutt ja tegi süsti. Siis jäi palatis jälle kõik vaikselt. Bläku Eduard mõistis alles nüüd, et kõik päevad ei ole vennad ja nüüd ei kõlbavat neist paljud joomisekski nagu tohter Seljand oli kõnelenud. Eduard keeras akna poole. Jah, käes oli südatalv, aga näe, tema peab siin haiglas oma päevi veetma. Elu on ikka sant, mis sant. Aga on ju ometi ka neid, kes ütlevad, et oskavad elada. Kas ikka oskavad? Kui elus ongi olemas see ammutatav salajõud, siis võiks see ju kusagilt ka Bläku Eduardini jõuda ja nii, et ise eriti palju pingutama ei peaks, sest muidu ei tea ju veel, mis kõik juhtuda võib. „Aga Tõnu, sinuga on mul kindlasti veel rääkimist, isegi kui sa ise seda ei taha. Või sina panid mulle paugu ära? Mille eest? Mille eest? Aga seda me veel selgitame sinuga, kui siit välja saan või minu nimi ei ole Bläku Eduard.”

Samal ajal viimistles Kasemäe Lembit oma töötoas maali Saare Taalist. Ta viskas valge lina molbertile peale ja oli enda üle uhke, et kogu selle jama juures veel jooma ei olnud hakanud. Aga Taalile antud suudlus ei tahtnud, ega tahtnud ununeda. Hakkas ta tõesti mõistust kaotama? Oh, kõike kaasahaarav elu! Või oli see saamatus oma tundemaailmaga hakkama saada? Aga kui inimloomuses on nii palju tundeid, raevu, viha, ülbust, egoismi, tahumatust, väärarvamusi, kuidas siis üldse? Lembitu isa Georg oli ikka rääkinud, et ära vihaga püüa midagi lahendada. Et kõik, mis elus ette tuleb või saavutamata jääb on ikka enese süü. Aga õppida?

„Kas ma olen piisavalt tugev, et seda kõike Edale tunnistada, et olla julge? Kas ma seda suudan?” mõtles Lembit oma südames. Ta vaatas aknast välja.

Suured laiad lumeräitsakad keerlesid õhus ja meenutasid talle aastate tagust kohtumist Edaga. Siis oli kevad. Õunapuud lõhnasid ja õhk tundus värskusest lausa helisevat. Seal õunapuude all oligi ta Edat esmakordselt suudelnud.

Järgneb.